

Sprawa C-155/09

Komisja Europejska

przeciwko

Republice Greckiej

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Artykuły 12 WE, 18 WE, 39 WE i 43 WE – Artykuły 4, 28 i 31 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym – Przepisy podatkowe – Warunki zwolnienia z podatku od przeniesienia własności nieruchomości przy zakupie dokonywanym po raz pierwszy – Zwolnienie wyłącznie osób stale zamieszkujących na terytorium krajowym oraz obywateli pochodzenia greckiego, którzy nie zamieszkują w Grecji w chwili zakupu nieruchomości

Streszczenie wyroku

1. *Obywatelstwo Unii Europejskiej – Prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich – Podatek od przeniesienia własności nieruchomości*

(art. 18 WE, 39 WE, 43 WE; porozumienie EOG, art. 28, 31)

2. *Obywatelstwo Unii Europejskiej – Równość traktowania – Dyskryminacja ze względu na przynależność państwową – Zakaz – Krajowy podatek od przeniesienia własności nieruchomości*

(art. 12 WE, 18 WE, 39 WE, 43 WE; porozumienie EOG, art. 4, 28, 31)

1. Uchybia zobowiązaniom ciążącym na nim na mocy art. 18 WE, 39 WE i 43 WE oraz na mocy art. 28 i 31 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym państwo członkowskie, które zwalnia z podatku od przeniesienia własności nieruchomości jedynie osoby stale zamieszkałe na terytorium krajowym, podczas gdy osoby niezamieszkałe na tym terytorium, zamierzające się tam osiedlić w przyszłości, nie są zwolnione z podatku.

W istocie zasada równego traktowania zakazuje nie tylko dyskryminacji jawnej opartej na przynależności państwowej, lecz również wszelkich ukrytych form dyskryminacji, które przez zastosowanie innych kryteriów rozróżnienia prowadzą w rzeczywistości do takiego samego rezultatu. Tymczasem tak jest w przypadku przepisu przewidującego rozróżnienie ze względu na kryterium miejsca zamieszkania lub pobytu, gdy taki przepis może być wymierzony głównie w obywateli innego państwa członkowskiego, ponieważ osoby niezamieszkałe na terytorium krajowym, tak jak i nieprzebywające tam na stałe są najczęściej cudzoziemcami. Taki warunek stałego zamieszkania nie może uzasadnić celów na jakie powołuje się dane państwo członkowskie, polegających na ułatwieniu nabywania po raz pierwszy lokalu mieszkalnego, zapobieganiu wszelkim spekulacjom nieruchomościami i wspieraniu rodzin o dochodach niskich lub średnich, i nie jest konieczny do zwalczania oszustw podatkowych i zapobiegania nadużyciom polegającym na obejściu celu zwolnienia.

(por. pkt 45, 46, 59, 63; pkt 1 sentencji)

2. Uchybia zobowiązaniom ciążącym na nim na mocy art. 12 WE, 39 WE i 43 WE oraz na mocy art. 4, 28 i 31 porozumienia EOG państwo członkowskie, które przy nabyciu pierwszego lokalu mieszkalnego na terytorium owego państwa, zwalnia, pod pewnymi warunkami, z podatku

od przeniesienia własności nieruchomości wyłącznie swoich własnych obywateli oraz obywateli o takim pochodzeniu

To odmienne traktowanie pomiędzy obywatelami krajowymi i pochodzącymi z innych państw członkowskich zamierzający osiedlić się w danym państwie członkowskim, wyłącznie i w sposób wyraźny oparte na przynależności państwowej, stanowi dyskryminację bezpodstawnie zakazaną przez przywołane przepisy. Cele polegające, po pierwsze, na ułatwieniu nabywania lokali mieszkalnych przez emigrantów pochodzących z danego państwa członkowskiego i osoby tego pochodzenia oraz na zachęceniu ich do powrotu mając na uwadze, że w tym państwie członkowskim miało miejsce znaczne obniżenie liczby ludności ze względu na masową emigrację oraz po drugie zmierzające do utrzymania więzi pomiędzy znajdującymi się na emigracji a państwem ich pochodzenia nie umożliwiają wykazania wystąpienia okoliczności obiektywnych, niezależnych od przynależności państwowej zainteresowanych, które mogłyby uzasadnić dyskryminację tego rodzaju jak wynikająca z owego zwolnienia, ponieważ są one bezpodstawnie oparte wyłącznie na przynależności państwowej.

(por. pkt 69-71, 75; pkt 1 sentencji)

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 20 stycznia 2011 r. (*)

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Artykuły 12 WE, 18 WE, 39 WE i 43 WE – Artykuły 4, 28 i 31 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym – Przepisy podatkowe – Warunki zwolnienia z podatku od przeniesienia własności nieruchomości przy zakupie dokonywanym po raz pierwszy – Zwolnienie wyłącznie osób stale zamieszkujących na terytorium krajowym oraz obywateli pochodzenia greckiego, którzy nie zamieszkują w Grecji w chwili zakupu nieruchomości

W sprawie C-155/09

mającej za przedmiot skargi o stwierdzenie, na podstawie art. 226 WE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 4 maja 2009 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez R. Lyala oraz D. Triantafyllou, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczenia w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Republice Greckiej, reprezentowanej przez P. Mylonopoulou oraz V. Karioti, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczenia w Luksemburgu,

strona pozwana,

TRYBUNA? (pierwsza izba),

w sk?adzie: A. Tizzano, prezes izby, J.J. Kasel, E. Levits, M. Safjan i M. Berger (sprawozdawca), s?dziowie,

rzecznik generalny: J. Maz?k,

sekretarz: R. ?ere?, administrator,

uwzgl?dniaj?c procedur? pisemn? i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 20 maja 2010 r.,

podj?wszy, po wys?uchaniu rzecznika generalnego, decyzj? o rozstrzygni?ciu sprawy bez opinii,

wydaje nast?puj?cy

Wyrok

1 Komisja Wspólnot Europejskich wnosi w skardze o stwierdzenie przez Trybuna?, ?e Republika Grecka uchybi?a zobowi?zaniom ci???cym na niej na mocy art. 18 WE, 39 WE i 43 WE w zwi?zku z art. 12 WE oraz na mocy art. 4, 28 i 31 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym z dnia 2 maja 1992 r. (Dz.U. 1994, L 1, s. 3, zwanego dalej „porozumieniem EOG”), w zakresie w jakim utrudnia korzystanie z podstawowych swobód wynikaj?cych z tych przepisów:

- zwalniaj?c z podatku od przeniesienia w?asno?ci nieruchomo?ci (zwanego dalej „podatkiem”) wy??cznie osoby stale zamieszkuj?ce w Grecji, nie zwalniaj?c natomiast osób niezamieszka?ych w Grecji, zamierzaj?cych osiedli? si? w tym pa?stwie w przysz?o?ci,
- zwalniaj?c, pod pewnymi warunkami, ze wskazanego podatku wy??cznie obywateli greckich przy nabyciu pierwszego lokalu mieszkalnego w Grecji, co stanowi wyra?n? dyskryminacj? osób zamieszka?ych za granic?, które nie s? obywatelami greckimi.

Ramy prawne

Prawo Unii

2 Artyku? 12 akapit pierwszy WE stanowi:

„W zakresie zastosowania niniejszego traktatu i bez uszczerbku dla postanowie? szczególnych, które on przewiduje, zakazana jest wszelka dyskryminacja ze wzgl?du na przynale?no?? pa?stwow?”.

3 Artyku? 18 ust. 1 WE stanowi:

„Ka?dy obywatel Unii ma prawo do swobodnego przemieszczania si? i przebywania na terytorium pa?stw cz?onkowskich, z zastrze?eniem ogranicze? i warunków ustanowionych w niniejszym traktacie i w ?rodkach przyj?tych w celu jego wykonania”.

4 Artyku? 39 ust. 1–3 WE ma nast?puj?ce brzmienie:

„1. Zapewnia si? swobod? przep?ywu pracowników wewn?trz Wspólnoty.

2. Swoboda ta obejmuje zniesienie wszelkiej dyskryminacji ze wzgl?du na przynale?no?? pa?stwow? mi?dzy pracownikami pa?stw cz?onkowskich w zakresie zatrudnienia, wynagrodzenia

i innych warunków pracy.

3. Z zastrzeżeniem ograniczeń uzasadnionych względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i zdrowia publicznego, swoboda ta obejmuje prawo:

- a) ubiegania się o rzeczywiście oferowane miejsca pracy;
- b) swobodnego przemieszczania się w tym celu po terytorium państw członkowskich;
- c) przebywania w jednym z państw członkowskich w celu podjęcia tam pracy, zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi dotyczącymi zatrudniania pracowników tego państwa;
- d) pozostawania na terytorium państwa członkowskiego po ustaniu zatrudnienia, na warunkach ustalonych przez Komisję w rozporządzeniach wykonawczych”.

5 Artykuł 43 WE stanowi:

„Ograniczenia swobody przedsiębiorczości obywateli jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego są zakazane w ramach poniższych postanowień. Zakaz ten obejmuje również ograniczenia w tworzeniu agencji, oddziałów lub filii przez obywateli danego państwa członkowskiego, ustanowionych na terytorium innego państwa członkowskiego.

Z zastrzeżeniem postanowień rozdziału dotyczącego kapitału swoboda przedsiębiorczości obejmuje podejmowanie i wykonywanie działalności prowadzonej na własny rachunek, jak również zakładanie i zarządzanie przedsiębiorstwami, a zwłaszcza spółkami w rozumieniu artykułu 48 akapit drugi, na warunkach określonych przez ustawodawstwo państwa przyjmującego dla własnych obywateli”.

6 Postanowienia wskazane w pkt 2–5 niniejszego wyroku są analogiczne, z wyjątkiem art. 18 WE, do postanowień art. 4, 28 i 31 porozumienia EOG.

Uregulowania krajowe

7 Artykuł 1 ust. 1 ustawy 1078/1980 stanowi:

„Umowy mające za przedmiot kupno całej nieruchomości w pełni na własność przez osobę pozostającą w związku małżeńskim są zwolnione z podatku od przeniesienia własności nieruchomości, jeżeli kupującemu, jego małżonkowi lub jego niepełnoletnim dzieciom nie przysuguje prawo pełnej własności, użytkowania lub mieszkaniowe obejmujące inny dom lub lokal wystarczający dla celów mieszkaniowych jego rodziny lub prawo pełnej własności działki budowlanej lub części działki odpowiadającej powierzchni budynku wystarczającej potrzebom mieszkaniowym jego rodziny, położonych w mieście lub gminie powyżej trzech tysięcy (3000) mieszkańców”.

8 Artykuł 1 ust. 3 wskazanej ustawy ma następujące brzmienie:

„Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do odpłatnych umów przeniesienia własności nieruchomości, jeżeli kupujący nie zamieszkuje stale w Grecji.

Na zasadzie wyjątku zwolnienie jest przyznawane przy zakupie domu, lokalu mieszkalnego lub działki przez obywateli Grecji lub osób pochodzenia greckiego, którzy wykonywali działalność zarobkową zagranicą przez okres co najmniej sześć (6) lat i są zameldowani w gminie na terytorium Grecji, nawet jeżeli w chwili kupna stale w Grecji nie zamieszkują”.

9 Artykuł 1 ust. 7 wskazanej ustawy stanowi, że zwolnienie jest przyznawane pod warunkiem, że nieruchomości pozostaje własnością kupującego przez okres przynajmniej pięć lat.

10 Moc decyzji ministra z dnia 7 kwietnia 2005 r. wydanej na podstawie upoważnienia ustawowego udzielonego w art. 1 ust. 12 ustawy 1078/1980 ustanowiono, że w przypadku kandydata zainteresowanego minimalny okres wymaganego nieprzerwanego zamieszkania w Grecji wynosi jeden rok.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

11 W dniu 6 grudnia 2007 r. Komisja skierowała do Republiki Greckiej wezwanie do usunięcia uchyczenia, w którym podniosła, że zwalnianie z podatku, z jednej strony, jedynie osoby stale zamieszkujące w Grecji i nie czynią tego względem osób niezamieszkałych w Grecji, zamierzających osiedlić się w tym państwie w przyszłości, oraz, z drugiej strony, pod pewnymi warunkami, wyjątkowo obywateli greckich przy nabyciu pierwszego lokalu mieszkalnego w Grecji, co stanowi wyraźną dyskryminację osób zamieszkałych zagranicą, które nie są obywatelami greckimi, państwo to uchybiło zobowiązaniom, ciążącym na nim na mocy art. 12 WE, 18 WE, 39 WE i 43 WE oraz na mocy art. 4, 28 i 31 porozumienia EOG.

12 W dniu 13 lutego 2008 r. Republika Grecka udzieliła odpowiedzi na wskazane wezwanie, w pełni odrzucając zarzuty Komisji.

13 Ponieważ uwagi te nie przekonały Komisji, zwróciła się ona w dniu 23 września 2008 r. do Republiki Greckiej z uzasadnioną opinią, w której wezwała ją do wypełnienia zobowiązania w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania tej opinii. W odpowiedzi z dnia 21 listopada 2008 r. Republika Grecka powtórzyła swe stanowisko zawarte w odpowiedzi na wezwanie do usunięcia uchyczenia.

14 Uznawszy, że wyjaśnienia udzielone przez władze greckie nie są zadowalające, Komisja podjęła decyzję o wniesieniu niniejszej skargi.

W przedmiocie skargi

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na ograniczeniu pewnych swobód podstawowych

Argumentacja stron

15 Powołując się w szczególności na wyrok z dnia 13 lipca 1993 r. w sprawie C-330/91 Commerzbank, Rec. s. I-4017, Komisja podnosi po pierwsze, że nawet jeżeli kryterium stałego zamieszkania przewidziane w art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 nie oznacza konieczności dyskryminacji obywateli Unii, ponieważ znajduje zastosowanie niezależnie od obywatelstwa zainteresowanych, to jednak osoby stale zamieszkujące w Grecji są w przeważającej mierze obywatelami greckimi, co może pozwolić na stwierdzenie dyskryminującego charakteru spornego przepisu.

16 Komisja podnosi w tym względzie, że wskazany przepis wyłącza ze zwolnienia podatkowego osoby niezamieszkałe w Grecji, które po raz pierwszy nabywają w tym państwie

lokal mieszkalny celem zamieszkania tam w przyszłości. To odmienne traktowanie prowadzi zatem do dyskryminacji pomiędzy rezydentami aktualnymi i przyszłymi.

17 Po drugie, odwołujecie się w szczególności do wyroków z dnia 15 września 2005 r. w sprawie C-464/02 Komisja przeciwko Danii, Zb.Orz. s. I-7929; z dnia 13 listopada 2003 r. w sprawie C-209/01 Schilling i Fleck-Schilling, Rec. s. I-13389 Komisja przypomina, że ogólne sformułowanie art. 18 WE, na mocy którego ustanowione zostało prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, zostało skonkretyzowane w art. 39 WE i 43 WE. Zdaniem Komisji zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału przepisy traktatu WE dotyczące swobodnego przemieszczania się osób mają na celu ułatwienie obywatelom Unii wykonywania wszelkiego rodzaju działalności zawodowej i sprzeciwiają się, w szczególności, tym przepisom, które mogłyby stawiać w niekorzystnym położeniu osoby zamierzające podjąć działalność gospodarczą na terenie innego państwa członkowskiego. Przepisy zabraniające obywatelom danego państwa członkowskiego opuszczenia ich państwa pochodzenia w celu wykonywania prawa do swobodnego przemieszczania się lub zniechęcające ich do tego stanowią przeszkodę w korzystaniu z tej swobody nawet wtedy, gdy znajdują one zastosowanie niezależnie od obywatelstwa zainteresowanych pracowników. Opierając się na tym orzecznictwie Komisja podnosi, że jest oczywiste, iż sporne przepisy greckie są sprzeczne z art. 18 WE, 39 WE i 43 WE, ponieważ prowadzą one do tego, że sytuacja osób nie zamieszkałych dotychczas na stałe w tym państwie członkowskim i zamierzających się tam trwale osiedlić jest mniej korzystna od sytuacji osób stale tam zamieszkałych, którym przyznawana jest ulga podatkowa.

18 Komisja podnosi w tym względzie, że ma miejsce naruszenie art. 39 WE i 43 WE w zakresie dotyczącym osób aktywnych zawodowo. Artykuł 18 WE ma natomiast zastosowanie bezpośrednio do osób niewykonywujących działalności zarobkowej lub niemających związku z Grecją, co w niniejszej sprawie dotyczy w szczególności emerytów.

19 Komisja jest zdania, że z tych samych względów art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 jest sprzeczny z art. 28 i 31 porozumienia EOG.

20 Komisja podnosi, że ograniczenie ustanowione we wskazanych przepisach nie może zostać uzasadnione względami interesu ogólnego wskazanymi przez Republikę Grecką i że w każdym wypadku jest ono sprzeczne z zasadą proporcjonalności.

21 Co się tyczy celu ułatwienia nabycia mieszkania przez rezydentów i zapobiegania jakimkolwiek spekulacjom nieruchomościami Komisja podnosi po pierwsze w tym zakresie, że cel ten może również zostać osiągnięty w przypadku osób, które po raz pierwszy kupują lokal mieszkalny celem późniejszego osiedlenia się w Grecji. Po drugie, Komisja podnosi, że ustawa 1078/1980 nie przewiduje obowiązku używania zakupionej nieruchomości przez nabywcę jako stałego miejsca zamieszkania ani nie zakazuje wynajmowania lub odsprzedaży. Tymczasem w braku ustanowienia takiego obowiązku wskazany cel nie może zostać osiągnięty i nie może być w związku z tym skutecznie powoływany przez Republikę Grecką.

22 Ponadto Komisja podnosi, że istnieją mniej ograniczające mechanizmy kontroli służące osiągnięciu wskazanych celów, jak na przykład rejestracja osób osiedlających się w Grecji u władz greckich, rejestracja tych osób w rejestrze podatników, kontrola ich zeznań podatkowych i zastosowanie, przy spełnieniu określonych warunków, korzystniejszego opodatkowania. Taki system kontroli może ponadto zostać uzupełniony „oświadczeniami pod przysięgą”. W konsekwencji odmowa przyznania omawianego zwolnienia podatkowego osobom nie zamieszkałym dotychczas na stałe w Grecji, które kupiły nieruchomości w tym państwie członkowskim z zamiarem osiedlenia się w nim wykraczałaby poza to, co konieczne do osiągnięcia celu polegającego na zapobieganiu jakimkolwiek spekulacjom nieruchomościami w

Grecji.

23 Komisja kwestionuje argument, jakoby w przypadku braku jakichkolwiek danych podatkowych dotyczących kupującego niemożliwe byłoby ustalenie, czy jest on ewentualnie właścicielem innych nieruchomości w Grecji, wobec czego sporny przepis krajowy nie może być postrzegany jako mający na celu zapobiegnięcie obejściu prawa. Komisja podnosi w tym względzie, że co się tyczy osób, które przybywają do Grecji celem osiedlenia się, kwestia tego, czy posiadają one już nieruchomości w Grecji, nie jest w ich przypadku trudniejsza do ustalenia niż w przypadku osób już zamieszkujących na terytorium krajowym. Ponieważ zeznania podatkowe nie mogą być uznane za środek szczególnie wiarygodny, nic nie stoi na przeszkodzie, aby władze greckie zażądały od kupujących oświadczenia, czy są oni już właścicielami nieruchomości w Grecji. Komisja wskazuje w tym względzie możliwość wpisu do odpowiednich rejestrów, takich jak ostatnio wprowadzona księga wieczysta, oraz możliwość ustanowienia stałych kontroli pozwalających zapobiec nadużyciom.

24 Wreszcie Komisja kwestionuje również argument powołany przez Republikę Grecką, wedle którego prawo Unii nie pozbawia ustawodawcy krajowego prawa do uzależnienia zastosowania ulg i ulg podatkowych od spełnienia określonych kryteriów. Komisja podnosi w tym względzie, że traktat zabrania nie tylko dyskryminacji bezpośrednio, lecz również w sposób ogólny ograniczeń swobód podstawowych w dziedzinie podatków bezpośrednio. Artykuł 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 stanowi niezaprzeczalnie ograniczenie swobodnego przepływu osób, ponieważ przepis ten zniechęca osoby zamieszkujące w innych państwach członkowskich – bądź te w większości obywatelami tych innych państw, a nie obywatelami greckimi – do osiedlania się w Grecji.

25 Republika Grecka w całości kwestionuje wystąpienie zarzucanego jej uchybienia, podnosząc na wstępie, że o ile prawdą jest, że zarówno art. 12 WE, jak również art. 39 WE wyraźnie zabraniają wszelkiej dyskryminacji opartej na przynależności państwowej, to jednak znacząco rozpatrywanych przepisów ustanowionych w toku różnych działań podejmowanych przez prawodawcę krajowego oraz z braku jakiegokolwiek wymogu odnoszącego się do greckiej przynależności państwowej w ramach przesłanek udzielenia spornego zwolnienia podatkowego wynika, że wola wskazanego ustawodawcy byłoby zawsze udzielenie tego zwolnienia nie tylko obywatelom greckim, lecz bardziej ogólnie wszelkim osobom fizycznym stale zamieszkującym w Grecji, niezależnie od ich przynależności państwowej.

26 W tym względzie Republika Grecka podkreśla, że okólnik wydany w 1992 r. w następstwie opinii Rady Państwa celem prawidłowego stosowania ustawy 1078/1980 przez organy administracji wskazuje w sposób jasny, że zaskarżone przepisy owej ustawy mają zastosowanie również do obywateli innych państw członkowskich, dokądnie na takich samych zasadach jak w przypadku obywateli Grecji. Ponadto decyzja ministra z dnia 21 czerwca 2004 r. przewiduje, że celem zastosowania wskazanego zwolnienia stałe zamieszkanie i działalność zarobkowa obywateli Unii mogą zostać wykazane poprzez przedstawienie zeznań podatkowych, zaświadczeń zakaładów ubezpieczeń społecznych, umów o pracę, dokumentów związanych z podjęciem działalności, umów najmu lokalu mieszkalnego itp.

27 Ponadto, co się tyczy ogólnej zasady równości traktowania pomiędzy obywatelami Unii korzystającymi z prawa swobodnego przepływu a obywatelami krajowymi bądź tymi w porównywalnej sytuacji, wynikającej z art. 12 WE i 18 WE, Republika Grecka uważa, iż wrażliwa jest kwestia, czy ograniczenia nałożone w dziedzinie zwolnień podatkowych względem obywateli Unii powinny być porównywalne do ograniczeń odnoszących się do obywateli krajowych. Zdaniem Republiki Grecji prawo Unii nie wymaga w żadnym razie, aby dla celów spełnienia obowiązku pełnej integracji obywateli Unii w przyjmującym państwie członkowskim byli oni zwolnieni z

podatku na takich samych warunkach jakie mają zastosowanie do obywateli krajowych. Republika Grecka wskazuje, że celem skorzystania ze zwolnienia z podatku przy zakupie pierwszego lokalu mieszkalnego obywatele krajowi powinni wykazać, że spełnionych zostało kilka przesłanek, i złożyć zeznania podatkowe. Tymczasem zastosowanie argumentacji Komisji skutkowałooby tym, że ta sama ulga, która jest przyznawana obywatelom greckim, zostałaaby przyznana obywatelom państw członkowskich innych niż Republika Grecka w oparciu o zwykłe orzeczenie, co nie może być prawidłowe.

28 Wreszcie, co się tyczy uzasadnienia art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980, Republika Grecka wskazuje, że ma ono zastosowanie jedynie do zakupu pierwszego lokalu mieszkalnego i w związku z tym do bardzo ograniczonej kategorii przenieś w sposób, które zaspokajają potrzeby interesu ogólnego.

29 Ponadto zdaniem Republiki Greckiej wskazany przepis jest uzasadniony celem ułatwienia nabywania lokali mieszkalnych przez jednostki i w związku z tym zmierza do wspierania rodziny. Ów przepis wpisuje się w ogólne ramy polityki społecznej państwa przejawiającego w ten sposób swój troskę o klasy średnie i niższe, którym państwo to przyznaje pomoc mieszkaniową w postaci ulgi podatkowej o wymiarze społecznym.

30 Ponadto moc decyzji ministra z dnia 7 kwietnia 2005 r. okres minimalnego nieprzerwanego zamieszkania wymaganego w przypadku kandydata zainteresowanego zostało określony na jeden rok. Warunek ten jest proporcjonalny, właściwy i konieczny z uwagi na to, że chodzi o okres rozsądny, umożliwiający obywatelowi Unii poznanie danego państwa, dostosowanie się do niego i do jego stylu życia oraz przeprowadzenie badania rynku celem zakupu nieruchomości. Warunek ten stanowi gwarancję, że kupujący nabędzie pierwszy lokal mieszkalny dla własnego użytku i że jego zamiarem nie będzie kupno nieruchomości w celu osiągnięcia zysku lub w innym celu. W braku pewniejszych kryteriów wskazany minimalny okres zamieszkania został oceniony jako właściwy dla ograniczenia oszustw podatkowych i zapobiegnięcia nadużyciom. Ponadto okres ten nie jest na tyle długi, by sprawił trudność osobom zamierzającym mieszkać w Grecji lub by zniechęcił je do realizacji planów polegających na podjęciu w przyszłości na terytorium Grecji działalności gospodarczej.

31 W tym względzie Republika Grecka kwestionuje wnioski Komisji związane z okolicznościami, że nabywca nie nałożył na siebie jakiegokolwiek obowiązku użytkowania zakupionej nieruchomości jako stałego miejsca zamieszkania, ani jakiegokolwiek zakazu wynajmu lub odsprzedaży tej nieruchomości. Co się tyczy odsprzedaży Republika Grecka podnosi, że twierdzenie Komisji jest w tym zakresie błędne, ponieważ art. 1 ust. 7 ustawy 1078/1980 przewiduje, że zwolnienie jest przyznawane pod warunkiem, że nieruchomość pozostanie własnością kupującego przez okres co najmniej pięciu lat. Ustawodawca krajowy przyjął realistyczne podejście i nie ustanowił surowych kryteriów dotyczących użytkowania pierwszego lokalu mieszkalnego, mając na uwadze okoliczności, że zarówno centrum działalności zarobkowej, jak również sytuacja rodzinna nabywcy mogą ulec zmianie.

32 Republika Grecka uważa również, że propozycje Komisji dotyczące mniej ograniczających mechanizmów umożliwiających osiągnięcie celów określonych w ustawie 1078/1980, a mianowicie obowiązek wpisu do rejestrów gminnych lub podatkowych lub obowiązek złożenia zeznania podatkowego są nieskuteczne. Państwo to przypomina w tym względzie, że obywatele Unii, którzy osiedlają się w Grecji, nie są zobowiązani do rejestracji w gminie ani do uzyskania numeru identyfikacji podatkowej lub do składania zeznań podatkowych, jeżeli nie nabyli oni nieruchomości. Ponadto transakcje sprzedaży nieruchomości nie zostały jeszcze zintegrowane z systemem informatycznym ksiąg wieczystych, bowiem jego wdrażanie znajduje się jeszcze w stadium początkowym.

33 Republika Grecka dochodzi zatem do wniosku, że zniesienie kryterium stałego zamieszkania w bardzo dużym stopniu utrudniłoby kontrolę warunków wymaganych do zastosowania zwolnienia z podatku i mogłoby skutkować tym, że właściwe przepisy byłyby obchodzone, ponieważ w braku jakichkolwiek danych podatkowych dotyczących kupującego niemożliwe byłoby zweryfikowanie, czy posiada on inne nieruchomości w Grecji.

34 Podobnie Republika Grecka kwestionuje propozycje Komisji polegające na wymogu złożenia przez kupującego zwykłego oświadczenia dla celów ustalenia, że nie jest on właścicielem nieruchomości w Grecji, uważając te propozycje za niewłaściwe, ponieważ tego rodzaju oświadczenie nie stanowi dla organów administracji podatkowej jakiegokolwiek gwarancji.

35 Wreszcie Republika Grecka podnosi, że nawet jeżeli przepisy prawa Unii nakładają ograniczenia w wykonywaniu uprawnień państw członkowskich w dziedzinie podatków w ramach eliminowania dyskryminacji ze względu na przynależność państw, to jednak przepisy te nie odbierają ustawodawcy krajowemu uprawnienia do ustanowienia konkretnych kryteriów udzielenia ulg podatkowych, w szczególności wówczas, gdy zwolnienia z podatku zostały utworzone według kryteriów społecznych. Powołując się na ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Danii oraz wyrok z dnia 27 stycznia 2000 r. w sprawie C-190/98 Graf, Rec. s. I-493, Republika Grecka podnosi, że przepisy stosowane bez rozróżnienia, utrudniające obywatelowi państwa członkowskiego opuszczenie państwa członkowskiego pochodzenia w związku z wykonaniem jego prawa do swobodnego przepływu, stanowi przeszkodę dla tej swobody jedynie wówczas, gdy uzależniają od spełnienia warunków dostępu pracowników do rynku pracy.

36 W replice Komisja w całości podtrzymała swoją argumentację przedstawioną w skardze.

37 Natomiast Republika Grecka wskazuje w duplice, że Komisja nie wzięła pod uwagę jej argumentów dotyczących społecznego zakresu kwestionowanych przepisów ustawy 1078/1980. Państwo to jest zdania, że udzielenie przywilejów socjalnych, bez namysłu ani kontroli, wszystkim obywatelom Unii wykonującym prawo swobodnego przepływu doprowadziłoby z jednej strony do obejścia istniejących przepisów krajowych w sferze społecznej, a z drugiej strony doprowadziłoby do utraty społecznego charakteru celów tych przepisów. Udzielenie tego rodzaju przywilejów byłoby bowiem oparte wyłącznie na samym fakcie posiadania obywatelstwa Unii przez osoby, które skorzystały z prawa swobodnego przepływu.

38 Republika Grecka podnosi, powołując się na wyroki z dnia 24 lutego 1994 r. w sprawie C-343/92 Roks i in., Rec. s. I-571; a także z dnia 1 lutego 1996 r. w sprawie C-280/94 Posthumus van Damme i Öztürk, Rec. s. I-179, że praktyki krajowe związane z realizacją celów społecznych należą do uprawnień dyskrecjonalnych, które państwa członkowskie zachowują celem określenia swojej polityki społecznej, odnośnie do charakteru i zakresu realizowanej przez nie ochrony socjalnej, pod warunkiem że ich działania będą proporcjonalne względem zamierzonego celu. W związku z tym Republika Grecka podnosi, że art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 nie są sprzeczne z prawem Unii, i podkreśla, że obiektywne cele tego przepisu nie

mogą zostać osiągnięte poprzez mniej restrykcyjne środki.

Ocena Trybunału

39 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału o ile opodatkowanie bezpośrednio należy do kompetencji państw członkowskich, o tyle jednak powinny one wykonywać je z poszanowaniem prawa Unii (zob. w szczególności wyroki: z dnia 4 marca 2004 r. w sprawie C-334/02 Komisja przeciwko Francji, Rec. s. I-2229, pkt 21; z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie C-104/06 Komisja przeciwko Szwecji, Zb.Orz. s. I-671, pkt 12; z dnia 17 stycznia 2008 r. w sprawie C-152/05 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. p. I-39, pkt 16).

40 Należy zwrócić uwagę z tym zbadana, czy – jak podnosi Komisja – art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 stanowi ograniczenie swobody przepływu osób ustanowionej w art. 18 WE, 39 WE, 43 WE oraz w art. 4, 28 i 31 porozumienia EOG.

41 Artykuł 18 WE, który formułuje w sposób ogólny prawo każdego obywatela Unii do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, został uszczegółowiony w art. 39 WE w zakresie dotyczącym swobody przepływu pracowników oraz w art. 43 WE w zakresie dotyczącym swobody działalności gospodarczej (zob. wyrok z dnia 26 października 2006 r. w sprawie C-345/05 Komisja przeciwko Portugalii, Rec. s. I-10633, pkt 13; ww. wyroki: w sprawie Komisja przeciwko Szwecji, pkt 15; Komisja przeciwko Niemcom, pkt 18).

42 W konsekwencji należy w pierwszej kolejności zbadać, czy art. 39 WE i 43 WE sprzeciwiają się przepisom krajowym takim, jak przepisy ustanowione w art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980.

43 Ogół przepisów traktatu dotyczących swobodnego przemieszczania się osób ma na celu ułatwienie obywatelom Unii wykonywania działalności zawodowej wszelkiego rodzaju na całym terytorium Unii i zabrania stosowania przepisów, które mogłyby stawiać ich w niekorzystnym położeniu, w przypadku gdyby chcieli podjąć działalność gospodarczą na terenie innego państwa członkowskiego (zob. ww. wyroki: w sprawie Komisja przeciwko Danii, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo; w sprawie Komisja przeciwko Portugalii, pkt 15; w sprawie Komisja przeciwko Szwecji, pkt 17; w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 21).

44 W niniejszej sprawie Republika Grecka podnosi, że sporne przepisy nie stawiają, w zakresie dotyczącym warunków udzielania zwolnienia z podatku, wymogu posiadania greckiej przynależności państwowej, jedyną przeszkodą jest bowiem stałe zamieszkanie w Grecji.

45 W tym względzie wystarczy przypomnieć, że z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że zasada równego traktowania zakazuje nie tylko dyskryminacji jawnej opartej na przynależności państwowej, lecz również wszelkich ukrytych form dyskryminacji, które przez zastosowanie innych kryteriów rozróżnienia prowadzą w rzeczywistości do takiego samego rezultatu (zob. w szczególności wyrok z dnia 12 lutego 1974 r. w sprawie 152/73 Sotgiu, Rec. s. 153, pkt 11; ww. wyrok w sprawie Commerzbank, pkt 14; wyrok z dnia 1 października 2009 r. w sprawie C-103/08 Gottwald, Rec. s. I-9117, pkt 27).

46 Tak jest między innymi w przypadku przepisu przewidującego rozróżnienie ze względu na kryterium miejsca zamieszkania lub pobytu, gdy taki przepis może być wymierzony głównie w obywateli innego państwa członkowskiego, ponieważ osoby niezamieszkałe na terytorium krajowym, tak jak i nieprzebywające tam na stałe są najczęściej cudzoziemcami (zob. w szczególności wyroki: z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie C-224/97 Ciola, Rec. s. I-2517, pkt 14; z dnia 16 stycznia 2003 r. w sprawie C-388/01 Komisja przeciwko Włochom, Rec. s. I-721, pkt 14; ww. wyrok w sprawie Gottwald, pkt 28).

47 W niniejszej sprawie art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 jest oparty dokładnie na kryterium tego rodzaju, jako że przepis ten zastrzega możliwość zwolnienia z podatku jedynie osób stale zamieszkałych w Grecji. Należy zauważyć w tym kontekście, że jakkolwiek kryterium zamieszkania na terytorium krajowym wymagane dla celów zwolnienia z podatku ma zastosowanie niezależnie od przynależności państwowej nabywcy nieruchomości, istnieje ryzyko, że będzie ono miało zastosowanie w szczególności ze szkody dla osób, które nie są obywatelami greckimi, bowiem właśnie one najczęściej zamieszkują poza terytorium Grecji.

48 W związku z tym wskazany przepis stawia w niekorzystnej sytuacji osoby niezamieszkałe w Grecji, które po raz pierwszy kupują lokal mieszkalny celem przyszłego osiedlenia się w tym państwie członkowskim, ponieważ nie pozwala on tym osobom skorzystać ze wskazanego zwolnienia z podatku przy zakupie pierwszego lokalu mieszkalnego, choć pozwala skorzystać z tego zwolnienia osobom już zamieszkałym w Grecji, które po raz pierwszy kupują lokal mieszkalny.

49 W tych okolicznościach wskazany przepis ma skutek zniechęcający względem osób niezamieszkałych w Grecji, które zgodnie z prawem do swobodnego przepływu wynikającym z art. 39 WE i 43 WE zechcą nabyć po raz pierwszy lokal mieszkalny w tym państwie członkowskim.

50 W związku z powyższym, zastrzegając zwolnienie z podatku udzielane przy zakupie po raz pierwszy lokalu mieszkalnego osobom stale zamieszkałym w Grecji, art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 może stanowić przeszkodę dla swobodnego przepływu pracowników i dla swobody przedsiębiorczości zagwarantowanych, odpowiednio, w art. 39 WE i 43 WE.

51 Jednakże zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przepisy krajowe mogące utrudniać wykonywanie podstawowych swobód zagwarantowanych w traktacie lub czynić je mniej atrakcyjnym mogą mimo to być dopuszczone, pod warunkiem że są one osiągnięciem celu leżącego w interesie ogólnym, są one właściwe dla zapewnienia realizacji tego celu oraz nie wykraczają poza to, co jest konieczne dla jego osiągnięcia (zob. w szczególności ww. wyroki: w sprawie Komisja przeciwko Portugalii, pkt 24; w sprawie Komisja przeciwko Szwecji, pkt 25; w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 26).

52 W tym względzie Republika Grecka podnosi, że warunek stałego zamieszkania jest uzasadniony w szczególności celami polegającymi z jednej strony na ułatwieniu nabywania po raz pierwszy lokalu mieszkalnego przez osoby fizyczne oraz na zapobieganiu jakimkolwiek spekulacjom nieruchomościami oraz, z drugiej strony na zwalczaniu oszustw podatkowych i zapobieganiu nadużyciom. Ponadto tego rodzaju warunek wpisuje się w bardziej ogólne ramy polityki społecznej danego państwa czonkowskiego, w świetle której praktyki krajowe związane z realizacją celów społecznych należą do uprawnień dyskrecjonalnych, które państwa czonkowskie zachowują celem określenia swej polityki społecznej, odnośnie do charakteru i zakresu realizowanej przez nie ochrony socjalnej, pod warunkiem że ich działania będą proporcjonalne względem zamierzonego celu.

53 Przyjmując, że tego rodzaju argumenty mogą zostać powołane dla uzasadnienia przeszkody w swobodnym przepływie osób, należy stwierdzić, że w żadnym wypadku warunek zamieszkania na terytorium Grecji nałożony przez art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 nie umożliwia osiągnięcia celów podnoszonych jako zamierzone w ramach tej regulacji, a ponadto wykracza poza to, co niezbędne do ich osiągnięcia.

54 Co się bowiem tyczy, po pierwsze, odpowiedniego charakteru spornej regulacji krajowej, o ile przepis ten ma na celu uniemożliwienie osiągnięcia przez kupującego zysku z nieruchomości i w związku z tym zapobieżenie jakimkolwiek spekulacjom, to należy stwierdzić, że warunek nałożony w tym przepisie nie pozwala na osiągnięcie zamierzonego celu, ponieważ ustawa 1078/1980 nie nakłada na kupującego nieruchomości obowiązku używania jej jako stałego miejsca zamieszkania i nie zakazuje mu wynajęcia tej nieruchomości. W braku tego rodzaju obowiązku argument Republiki Greckiej dotyczący zwalczania spekulacji nie może zostać uwzględniony.

55 Stwierdzenie to odnosi się również do argumentu opierającego się na polityce społecznej, w sposób wyraźny powołanego przez Republikę Grecką, dotyczącego konieczności wspierania rodzin o dochodach średnich i niższych. Mając na uwadze, że nie istnieje obowiązek tego rodzaju jak wskazany w punkcie poprzednim, nie wydaje się, aby ustawa 1078/1980 nadawała się do zagwarantowania realizacji wskazanego celu, albowiem ulga podatkowa udzielana przy zakupie pierwszej nieruchomości jest przyznawana na rzecz wszystkich osób spełniających warunek zamieszkania, niezależnie od ich przynależności do klasy średniej lub niższej. W tych okolicznościach nie można przyjąć, że nieselektywne udzielenie spornej ulgi podatkowej spełnia podnoszony socjopolityczny cel ustawy 1078/1980. Ponadto Republika Grecka nie wykazała, by zwolnienie z podatku przy zakupie pierwszej nieruchomości stanowiło ulgę podatkową o wymiarze społecznym obejmującą wyjątkowo osoby z najmniej uprzywilejowanych klas społecznych.

56 Co się tyczy, po drugie, oceny koniecznego charakteru spornej regulacji, należy stwierdzić, że w oparciu o powołane przez Republikę Grecką argumenty – odnoszące się do celu polegającego na zwalczaniu oszustw podatkowych i zapobieganiu nadużyciom poprzez obejście celu zwolnienia, na przykład poprzez zażądanie tego zwolnienia w związku z zakupem większej liczby nieruchomości – brak jest możliwości wykazania, że sporne przepisy są konieczne do osiągnięcia wskazanego celu. Natomiast cel ten może również zostać osiągnięty, jeżeli kupujący nie zamieszkuje stale na terytorium krajowym.

57 Jak bowiem słuśnie podnosi Komisja, istnieją mniej ograniczające mechanizmy, pozwalające władzom greckim upewnić się, że kupujący nieruchomości spełnią wszystkie przesłanki wymagane dla skorzystania ze zwolnienia z podatku, polegające w szczególności na weryfikacji, czy nie jest on właścicielem innej nieruchomości w Grecji, takie jak wpis do rejestru podatkowego lub do ksiąg wieczystych, wymóg skądania zeznań podatkowych lub dotyczących zamieszkania, czy też wprowadzenie kontroli dokonywanej przez władze podatkowe,

uzupełnione o?wiadczeniami pod przysięg? przez kupuj?cych, którzy byliby obj?ci odpowiedzialno?ci? karn? za tre?? i prawid?owo?? swych o?wiadcze?.

58 W konsekwencji regulacja krajowa taka jak przewidziana w art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 wykracza poza to, co konieczne dla osi?gni?cia zamierzonego celu.

59 Maj?c na uwadze powy?sze, nale?y stwierdzi?, ?e warunek sta?ego zamieszkania przewidziany w art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy nr 1078/1980 z jednej strony nie mo?e uzasadni? celów polegaj?cych na u?atwieniu nabywania po raz pierwszy lokalu mieszkalnego, zapobieganiu wszelkim spekulacjom nieruchomo?ciami i wspieraniu rodzin o dochodach niskich lub ?rednich, a z drugiej strony nie jest konieczny do zwalczania oszustw podatkowych i zapobiegania nadu?yciom polegaj?cym na obej?ciu celu zwolnienia, z czego nale?y wywie?? wniosek, ?e tego rodzaju warunek jest sprzeczny z art. 39 WE i 43 WE.

60 Po drugie, co si? tyczy osób niezamieszka?ych w Grecji i niewykonuj?cych w tym pa?stwie dzia?alno?ci zarobkowej, do powy?szego wniosku nale?y z tych samych wzgl?dów doj?? równie? w zakresie dotycz?cym zarzutu opartego na art. 18 WE (zob. wyrok z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie C?522/04 Komisja przeciwko Belgii, Rec. s. I?5701, pkt 72; ww. wymieniony wyrok w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 30).

61 Komisja podnosi równie?, ?e ze wzgl?du ustanowienie wskazanych przepisów Republika Grecka uchybi?a zobowi?zaniom ci???cym na niej na mocy art. 28 i 31 porozumienia EOG, które odnosz? si?, odpowiednio, do swobody przep?ywu pracowników i swobody przedsi?biorczo?ci.

62 W tym wzgl?dzie nale?y stwierdzi?, ?e normy zabraniaj?ce ograniczania swobody przep?ywu oraz swobody przedsi?biorczo?ci, ustanowione w art. 28 i 31 porozumienia EOG, s? identyczne z normami ustanowionymi w art. 39 WE i 43 WE.

63 W konsekwencji nale?y stwierdzi?, ?e zwalniaj?c w zastosowaniu art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 z podatku jedynie osoby stale zamieszka?e na terytorium krajowym, podczas gdy osoby niezamieszka?e na tym terytorium zamierzaj?ce si? tam osiedli? w przysz?o?ci nie s? zwolnione z podatku, Republika Grecka uchybi?a zobowi?zaniom ci???cym na niej na mocy art. 18 WE, 39 WE i 43 WE oraz na mocy art. 28 i 31 porozumienia EOG.

W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na dyskryminacji ze wzgl?du na przynale?no?? pa?stwow?

Argumentacja stron

64 Komisja podnosi, ?e art. 1 ust. 3 akapit drugi ustawy 1078/1980 ustanawia w sposób wyra?ny dyskryminacj? ze wzgl?du na przynale?no?? pa?stwow?, poniewa? jedynie obywatele greccy i osoby pochodz?ce z Grecji mog? korzysta? ze zwolnienia z podatku, i to nawet wówczas, gdy nie spe?niaj? ogólnej przes?anki zwi?zanej ze sta?ym miejscem zamieszkania w Grecji. Tego rodzaju zwolnienie nie jest w ?adnym razie przyznawane obywatelom innych pa?stw cz?onkowskich ni? Republika Grecji.

65 Zgodnie z ogóln? zasad? ustanowion? w art. 12 akapit pierwszy WE wszelkie rozró?nienie ze wzgl?du na przynale?no?? pa?stwow? stanowi?ce dyskryminacj? prowadz?c? do uprzywilejowanego traktowania obywateli greckich i niekorzystnego traktowania obywateli innych pa?stw cz?onkowskich jest w sposób wyra?ny zakazane. Obywatele innych pa?stw cz?onkowskich, którzy chcieliby naby? po raz pierwszy lokal mieszkalny w Grecji byliby zobowi?zani do uiszczenia podatku, który nie ma zastosowania do transakcji kupna dokonywanych przez obywateli greckich, co czyni?oby nabycie po raz pierwszy lokalu

mieszkalnego w Grecji mniej atrakcyjnym dla cudzoziemców i w konsekwencji stanowioby przeszkodę dla korzystania przez nich ze swobody przedsi?biorczo?ci w tym pa?stwie cz?onkowskim.

66 Republika Grecka podnosi, ?e status obywatela greckiego lub obywatela greckiego pochodzenia jako podstawa odst?pstwa od przes?anki sta?ego zamieszkania w Grecji potwierdza, ?e zasadniczym warunkiem przyznania zwolnienia z podatku jest miejsce sta?ego zamieszkania, co stanowi kryterium najbardziej obiektywne i w?a?ciwe z mo?liwych. Sporny przepis zosta? w??czony do ustawy 1078/1980 po uchyleniu zwolnienia podatkowego maj?cego zastosowanie do przywozu dewiz i ma na celu u?atwienie nabywania lokali mieszkalnych przez osoby pochodzenia greckiego i greckich emigrantów oraz zach?cenie ich do powrotu do Grecji. Maj?c na uwadze, ?e Republika Grecka nale?y do pa?stw, w których mia?o miejsce znaczne obni?enie liczby ludno?ci ze wzgl?du na masow? emigracj?, celem zach?cenia obywateli greckich zamieszka?ych zagranic? do powrotu do Grecji uznano za w?a?ciwe przyznanie u?atwie? w drodze zwolnie? podatkowych. To szczególne i ?ci?le okre?lone odst?pstwo s?u?y oczywistym celem polityki spo?ecznej i ma prowadzi? do utrzymania wi?zi pomi?dzy Grekami osiad?ymi poza terytorium krajowym a pa?stwem ich pochodzenia. Z uwagi w szczególno?ci wymiar spo?eczny spornego przepisu i zamierzony cel ograniczenie kwestionowane przez Komisj? nie wykracza poza proporcjonalne i mo?liwe do zaakceptowania ramy.

Ocena Trybuna?u

67 W zakresie dotycz?cym drugiego zarzutu Komisji, odnosz?cego si? do okoliczno?ci, ?e zwolnienie z podatku jest przyznawane wy?zcznie obywatelom greckim i osobom pochodzenia greckiego, nale?y stwierdzi?, ?e art. 1 ust. 3 akapit drugi ustawy 1078/1980 dokonuje rozró?nienia opartego na kryterium przynale?no?ci pa?stwowej.

68 W tym zakresie wystarczy przypomnie?, ?e zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybuna?u zasada niedyskryminacji, znajduj?ca sw? podstaw? w art. 12 WE, art. 39 WE lub art. 43 WE wymaga, aby sytuacje porównywalne nie by?y traktowane w sposób odmienny, a sytuacje odmienne nie by?y traktowane w sposób jednakowy. Takie zr?nicowanie mo?e by? uzasadnione jedynie w przypadku, gdy opiera si? na obiektywnie uzasadnionych przes?ankach niezale?nych od przynale?no?ci pa?stwowej zainteresowanych osób oraz jest proporcjonalne do uzasadnionego zamierzonego celu (zob. podobnie wyroki: z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie C?164/07 Wood, Zb.Orz. s. I?4143, pkt 13; z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie C?524/06 Huber, Zb.Orz. s. I?9705, pkt 75).

69 W niniejszej sprawie nale?y stwierdzi?, ?e obywatele greccy i obywatele innych pa?stw cz?onkowskich ni? Republika Grecka zamierzaj?cy osiedli? si? w Grecji znajduj? si?, w zakresie dotycz?cym nabycia po raz pierwszy lokalu mieszkalnego w tym pa?stwie cz?onkowskim, w porównywalnej sytuacji. Tymczasem, zgodnie z art. 1 ust. 3 akapit drugi ustawy 1078/1980 jedynym kryterium, wedle którego w zakresie dotycz?cym prawa do zwolnienia z podatku mo?na dokona? rozró?nienia pomi?dzy sytuacj? obywateli greckich i obywateli pochodzenia greckiego a sytuacj? obywateli nieb?d?cych Grekami, jest ich przynale?no?? pa?stwowa. Z wskazanego zwolnienia korzystaj? bowiem jedynie obywatele greccy lub osoby pochodzenia greckiego. W konsekwencji to odmienne traktowanie, wy?zcznie i w sposób wyra?ny oparte na przynale?no?ci pa?stwowej, stanowi dyskryminacj? bezpo?redni?.

70 Republika Grecka podnosi, ?e wskazane rozró?nienie jest w niniejszej sprawie uzasadnione w szczególno?ci celami polegaj?cymi, po pierwsze, na u?atwieniu nabywania lokali mieszkalnych przez emigrantów greckich i osoby pochodzenia greckiego oraz na zach?ceniu ich do powrotu do Grecji maj?c na uwadze, ?e w tym pa?stwie cz?onkowskim mia?o miejsce znaczne obni?enie liczby ludno?ci ze wzgl?du na masow? emigracj?. Po drugie, zwolnienie przewidziane we

wskazanym przepisie jest równie? uzasadnione wzgl?dami polityki spo?ecznej, zmierzaj?c do utrzymania wi?zi pomi?dzy Grekami znajduj?cymi si? na emigracji a pa?stwem ich pochodzenia.

71 Jednak?e w oparciu o wskazane wzgl?dy brak jest mo?liwo?ci wykazania wyst?pienia okoliczno?ci obiektywnych, niezale?nych od przynale?no?ci pa?stwowej zainteresowanych, które mog?yby uzasadni? dyskryminacj? tego rodzaju jak wynikaj?ca ze zwolnienia przewidzianego w art. 1 ust. 3 akapit drugi ustawy 1078/1980, poniewa? wzgl?dy te s? bezpo?rednio oparte w?a?nie na przynale?no?ci pa?stwowej.

72 Z powy?szego wynika, ?e odmienne traktowanie pomi?dzy obywatelami greckimi lub osobami pochodzenia greckiego a obywatelami Unii nieb?d?cymi obywatelami Republiki Greckiej, polegaj?ce na wykluczeniu tych drugich, na podstawie art. 1 ust. 3 akapit drugi ustawy 1078/1980, z zakresu zwolnienia przewidzianego w tym przepisie, stanowi dyskryminacj? zakazan? na mocy art. 12 akapit pierwszy WE oraz art. 39 WE i 43 WE.

73 Komisja podnosi równie?, ?e ze wzgl?du na fakt obowi?zywania wskazanego przepisu Republika Grecka uchybi?a równie? zobowi?zaniom ci???cym na niej na mocy art. 4, 28 i 31 porozumienia EOG, które dotycz?, odpowiednio, zakazu dyskryminacji ze wzgl?du na przynale?no?? pa?stwow?, swobody przep?ywu pracowników i swobody przedsi?biorczo?ci.

74 W tym wzgl?dzie nale?y stwierdzi?, ?e zakaz dyskryminacji ze wzgl?du na przynale?no?? pa?stwow? przewidziany w art. 4 porozumienia EOG oraz normy zabraniaj?ce ograniczania swobody przep?ywu oraz swobody przedsi?biorczo?ci ustanowione w art. 28 i 31 porozumienia EOG s? identyczne z normami ustanowionymi, odpowiednio, w art. 12 WE, 39 WE i 43 WE.

75 W konsekwencji nale?y stwierdzi?, ?e zwalniam?c z podatku przy nabyciu pierwszego lokalu mieszkalnego na terytorium krajowym, pod pewnymi warunkami, wy??cznie obywateli greckich lub osoby pochodzenia greckiego, Republika Grecka uchybi?a zobowi?zaniom ci???cym na niej na mocy art. 12 WE, 39 WE i 43 WE oraz na mocy art. 4, 28 i 31 porozumienia EOG.

W przedmiocie kosztów

76 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obci??ona, na ??danie strony przeciwnej, strona przegrywaj?ca spraw?. Poniewa? Komisja wnios?a o obci??enie Republiki Greckiej kosztami post?powania, a Republika Grecka przegra?a spraw?, nale?y obci??y? j? kosztami post?powania.

Z powy?szych wzgl?dów Trybuna? (pierwsza izba) orzeka, co nast?puje:

1) Republika Grecka uchybi?a zobowi?zaniom ci???cym na niej na mocy art. 12 WE, 18 WE, 39 WE i 43 WE oraz na mocy art. 4, 28 i 31 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym z dnia 2 maja 1992 r.

– **zwalniam?c z podatku od przeniesienia w?asno?ci nieruchomo?ci, w zastosowaniu art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 akapit pierwszy ustawy 1078/1980 jedynie osoby stale zamieszka?e na terytorium krajowym, podczas gdy osoby niezamieszka?e na tym terytorium, zamierzaj?ce si? tam osiedli? w przysz?o?ci, nie s? zwolnione z podatku; oraz**

– **zwalniam?c ze wskazanego podatku przy nabyciu pierwszego lokalu mieszkalnego na terytorium krajowym, pod pewnymi warunkami, wy??cznie obywateli greckich lub osoby pochodzenia greckiego.**

2) Republika Grecka zostaje obci??ona kosztami post?powania.

Podpisy

* Język postępowania: grecki.